

Oefenvragen mondeling college-examen

Examenvak en niveau

economie vmbo kb

Overheid en bestuur

1. Ieder huishouden kreeg van de overheid in november en december €190 ter compensatie van de hoge energieprijzen. Leg uit wat de financiële gevolgen zijn voor de overheid.
2. Leg uit dat de overheid minder uitgaven heeft doordat er een krappe arbeidsmarkt is.
3. Wat betekent het volgens jou voor de gezinnen in ons land dat de tijdelijke ging van de energiebelasting in januari is afgelopen.
4. Beredeneer wat er gebeurt met het nationaal inkomen als de BTW stijgt.
5. Geef een oplossing om de i/a-ratio meer in balans te brengen?
6. Geef een oplossing om de pensioenen in de toekomst betaalbaar te houden.

Natuur en milieu

1. Wat kan de overheid doen om milieuvriendelijker te laten produceren en consumeren?
2. Geef positieve en negatieve kanten van de verandering waarbij auto's van fossiele brandstof overgaan naar rijden met door stroom opgeladen accu's.
3. De beste maatregel die een persoon kan nemen om het milieu te beschermen is 'consuminderen.' Leg uit wat hiermee bedoeld wordt en verklaar waarom dit gunstig is voor het milieu.
4. Geef een economische verklaring waarom er steeds meer reparatiewinkels worden geopend.
5. De overgang van fossiele brandstof naar elektriciteit levert een ander soort vervuiling op. Verklaar dat met behulp van een voorbeeld.
6. Leg uit dat klimaatverandering Nederland veel geld kan gaan kosten.
7. Waarom is het om het milieu te verbeteren nodig dat Nederland met andere landen samenwerkt?
8. Geef aan wat voor voordelen er zijn als we meer recyclen. Gebruik in je antwoord de woorden: grondstoffen, duurzaamheid en prijs.

Arbeid en bedrijfsleven

1. Verklaar wat het economische gevolg voor een bedrijf is als er een schakel uit de bedrijfskolom van hun product door dat bedrijf wordt overgenomen.
2. Leg met behulp van de productiefactoren uit waarom de ondernemer de belangrijkste rol heeft in het productieproces.
3. Leg uit dat een persoon hetzelfde werk in ruime en in enge zin kan doen.
4. Leg met behulp van een zelf bedachte bedrijfskolom uit wat toegevoegde waarde is en waarom deze waarde vaak wel 2x of 3x hoger is dan de inkoopwaarde.
5. Leg uit waarom zwart werken tot de informele sector hoort.

Consumptie en consumentenorganisaties

1. Verklaar welke invloed de stijging van de hypotheekrente heeft op de prijsontwikkeling van koophuizen.
2. Leg uit waarom een verzekeraar een door jou veroorzaakte hele hoge schade kan betalen, terwijl jij in je hele leven niet genoeg premie betaalt om die schade te kunnen dekken.
3. Leg uit waarom huizen met een A-label voor energie het hardst in waarde stijgen.
4. Verklaar waarom de ANWB geen echt objectieve consumentenorganisatie is.
5. Verklaar waarom kredietinstellingen vaak eisen dat de mensen die een hypotheek krijgen een opstalverzekering nemen.
6. Leg uit waarom de overheid in de wet heeft vastgelegd dat huurders huurbescherming hebben.
7. Geef aan of je liever een huis koopt of huurt en wat dat op termijn financieel voor je betekent.
8. Leg uit wat het voordeel is en wat het nadeel kan zijn als je de verzekerde waarde voor je huis te laag is.